

Evangelie-synopsis

Evangelie-synopsis eller evangelie-harmonisering vil si et kronologisk arrangement av de fire evangelier. Det er klart at et slikt system ikke kan gjøre krav på ufeilbarhet, men som hjelp ved bibellesning og studium av evangeliene er det av stor betydning. De forskjellige perioder i Jesu liv trer herved tydelig fram. Begivenheter, taler og samtaler, lignelser og undergjerninger er plassert i sin kronologiske sammenheng.

De fire evangelier danner til sammen det klareste mulige bilde av Jesu liv. Markus synes å være mer kronologisk orientert i sin fremstilling enn Matteus - og til dels - Lukas, men hans evangelium er på den annen side ikke så omfattende. Johannes' evangelium danner med sin beretning om de mange fester som Jesus overvar, rammen omkring Jesu liv. Idet vi går ut fra at den høytid det er tale om i 5,1 gjelder en påskefest, vil Jesu virke omfatte fire påskefestuker. Jesu død fant ifølge 1,32ff sted noen måneder før den første påsken, hans død inntraff under den fjerde påskeuken.

De kronologiske antydninger i evangeliene er få og kan iblant tolkes forskjellig.

Den første som lagde en synopsis på grunnlag av de fire evangelier, var den syriske apologet og Justin Martyrs elev Tatianos (født ca 120 e.kr.). Denne harmoniseringen, som gikk under navnet Diatessaron (gresk: "gjennom fire" eller "harmoni"), ble mye brukt i de første århundrer etter sin fremkomst, særlig i den syriske kirke.

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Kristi pre-eksitens					
Prolog til Johannes' evangelium					1,1-18
Lukas' forord				1,1-4	
Jesu ættetavler		1,1-17		3,23b-38	
Døperen Johannes lovet	I templet			1,5-25	
Marias bebudelse	Nasaret			1,26-38	
Maria hos Elisabeth	En by i Judea			1,39-56	
Døperen Johannes' fødsel	En by i Judea			1,57-58	
Johannes omskjæres	En by i Judea			1,59-79	
Engelen hos Josef	Nasaret	1,18-23			
Jesu fødsel	Betlehem	1,24-25		2,1-7	
Engelen hos hyrdene	Nær Betlehem			2,8-14	
Hyrdene tilber Jesus	Betlehem			2,15-20	
Jesus omskjæres	Betlehem			2,21	
Simeon og Anna profeterer	Jerusalem			2,22-39	
De vise menn fra Østen	Betlehem	2,1-12			
Flukten til Egypt	Betlehem til Egypt	2,13-15			
Herodes' barnemord	Betlehem	2,16-18			
Reisen til Nasaret	Egypt til Nasaret	2,19-22			
Jesus i Nasaret	Nasaret	2,23		2,40	
Jesus 12 år gammel i templet	Jerusalem			2,41-51	
Stille år i Nasaret	Nasaret			1,80; 2,52	
Døperen Johannes står fram	Ved Jordan	3,1-12	1,1-8	3,1-18	1,19-28
Jesu dåp	Ved Jordan	3,13-17	1,9-11	3,21-23a	1,29-34
Jesu fristelse	Judea ørken	4,1-11	1,12-13	4,1-13	
Johannes(?), Andreas og Peter	Nær Jordan				1,35-43
Filip og Natanael kalles	Veien til Galilea				1,44-52
Det første tegn	Kana i Galilea				2,1-11
I Kapernaum	Kapernaum				2,12

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Første påske, Jesus rensar templet	Jerusalem				2,13-25
Samtale med Nikodemus	Jerusalem				3,1-21
Jesus virker i Judea	Judea				3,22
Nytt vitnesbyrd av Johannes	Judea				3,23-36
Fra Judea til Galilea	Samaria				4,1-3
Jesus og den samaritanske kvinne	Nær Sykar				4,4-26
Folket i Sykar tror	Sykar				4,27-42
Døperen Johannes i fengsel	Festningen Makerus	14,3-5	6,17-20	3,19-20	
Jesus begynner sitt virke	Galilea	4,12-17	1,14-15	4,14-15	
Helbreder embedsmannens sønn	Kana				4,43-54
Forkastes i Nasaret	Nasaret			4,16-30	
Kaller Simon, Andreas, Jak. og Joh.	Nær Kapernaum	4,18-22	1,16-20	5,1-11	
Helbreder en besatt	Kapernaum		1,21-28	4,31-37	
Helbreder Peters svigermor	Kapernaum	8,14-15	1,29-31	4,38-39	
Helbreder mange samme kveld	Kapernaum	8,16-17	1,32-34	4,40-41	
Utvider sitt virke	Galilea	4,23-25	1,35-39	4,42-44	
Helbreder en spedalsk	En by i Galilea	8,2-4	1,40-45	5,12-16	
Helbreder en verkbrudden	Kapernaum	9,1-8	2,1-12	5,17-26	
Kaller Matteus	Kapernaum	9,9-13	2,13-17	5,27-32	
Annen Påske	Jerusalem				5,1
Jesus helbreder en lam i Betesda	Jerusalem				5,2-15
Imøtegår jødene	Jerusalem				5,16-47
Disiplene plukker aks på sabbaten	Veien til Galilea(?)	12,1-8	2,23-28	6,1-15	
Jesus helbreder en vissen hånd	Kapernaum	12-9,13	3,1-6	6,6-11	
Mange følger Jesus	Nær Kapernaum	12,14-21	3,7-12	6,17-19	

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Tolv apostler utvelges	Nær Kapernaum	10,2-4	3,13-19	6,12-16	
Bergprekenen	Nær Kapernaum	5,1-8,1		6,20-49	
Høvedsmannens sønn helbredes	Nær Kapernaum	8,5-13		7,1-10	
Ny reise i Galilea	Galilea	11,1			
Enkens sønn oppvekket	Nain			7,11-17	
Johannes' tvil og Jesu svar	Galilea	11,2-19		7,18-35	
Jesu salves i Simons hus	Galilea			7,36-50	
Ny reise med disiplene	Galilea			8,1-3	
Jesu helbreder en besatt, refser fari.	Kapernaum	12,22-37	3,20-30	11,14-23	
Fariseerne krever tegn, onde ånder	Kapernaum	12,38-45		11,16;24-36	
Jesu mor og brødre	Kapernaum	12,46-50	3,31-35	11,27f;8,19-21	
Ve over fariseerne	Kapernaum			11,37-54	
Jesu taler om tillit til Gud	Kapernaum			12,1-59	
Galileerne drept av Pilatus	Kapernaum			13,1-5	
Lignelser om Guds rike	Kapernaum	13,1-53	4,1-34	8,4-18;13,18-21	
Om å følge etter Jesus	Galileiske sjø	8,18-22		9,57-62	
Jesu stiller stormen	Galileiske sjø	8,23-27	4,35-41	8,22-25	
Helbreder en besatt i Gadara	Østsiden av sjøen	8,28-34	5,1-20	8,26-39	
Jesu spørres om fasten	Kapernaum	9,14-17	2,18-22	5,33-39	
Oppvekker Jairus' datter	Kapernaum	9,18-26	5,21-43	8,40-56	
To blinde helbredes	Kapernaum	9,27-31			
En stum og besatt helbredes	Kapernaum	9,32-34			
Jesu forkastes for annen gang	Nasaret	13,54-58	6,1-6a		
De tolv sendes ut	Galilea	9,35-11,1	6,6b-13		
Døperen Johannes' død	Galilea	14,1-12	6,14-29	9,7-9	
Jesu metter fem tusen	Galileiske sjø	14,13-21	6,30-44	9,10-17	6,1-14
Jesu går på vannet	Galileiske sjø	14,22-33	6,45-52		6,15-21
Jesu helbreder mange	Gennesaret	14,34-36	6,53-56		
Jesu taler om livets brød	Kapernaum				6,22-71
Den tredje påske	Kapernaum	15,1-20	7,1-23		

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Jesus helbreder en syrofønikisk pike	Ved Tyrus & Sidon	15,21-28	7,24-30		
Døve, stumme m.fl. helbredes	Dekapolis-landet	15,29-31	7,31-37		7,1
Jesus metter fire tusen	Dekapolis-landet	15,32-38	8,1-9		
Fariseerne krever atter tegn	Nær Magadan	15,39-16,4	8,10-12		
En blind mann helbredes	Betsaida		8,22-26		
Peters bekjennelse	nær Cesarea Filippi	16,13-20	8,27-30	9,18-21	
Jesus kunngjør sin død første gang	nær Cesarea Filippi	16,21-28	8,31-9,1	9,22-27	
Forklarelsen	nær Cesarea Filippi	17,1-13	9,2-13	9,28-36	
En besatt gutt helbredes	nær Cesarea Filippi	17,14-21	9,14-29	9,37-43	
Jesus kunngjør sin død annen gang	Galilea	17,22-23	9,30-32	9,44-45	
Tempelskatten	Kapernaum	17,24-27			
Om ydmykhet og tilgivelse	Kapernaum	kap. 18	9,33-50	9,46-50	
Jesus forlater Galilea	Galilea til Judea	19,1a	9,51-56		
De sytti undervises og sendes ut	Galilea til Judea	11,20-24		10,1-16	
Jesus overværer løvsalens fest	Jerusalem				7,2-52
Kvinnen grepet i hor	Jerusalem				7,53-8,11
Jesus vitner og forsvarer seg	Jerusalem				8,12-59
Jesus møter de sytti	Judea	11,25-30		10,17-24	
Den barmhjertige samaritan	Judea			10,25-37	
Jesus hos Marta og Maria	Betania			10,38-42	
Disiplene lærer å be	Judea			11,1-13	
Den blindfødte helbredes	Jerusalem				9,1-42
Lignelsen om den gode hyrde	Jerusalem				10,1-21
Jødene angriper Jesus	Jerusalem				10,22-38
Jesus virker i perea	Perea	19,1b-2	10,1b		10,39-41
Lignelsen om fikentreet	Perea			13-6-9	
En vanfør kvinne helbredes	Perea			13,10-17	
Jesus taler om den trange dør	Perea			13,22-30	
Advares mot Herodes, Jesu svar	Perea			13,31-35	

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Spiser med fariseerne m.m.	Perea			14,1-24	
Forsakelsens pris	Perea			14,25-35	
Lignelsene om det fortapte	Perea			kap. 15	
Lignelsen om den utro husholder	Perea			16,1-13	
Den rike mann og Lasarus	Perea			16,14-31	
Om tilgivelse og tjenersinn	Perea			17,1-10	
Jesus helbreder ti spedalske	Samaria/Galilea			17,11-19	
Taler om sin gjenkomst	Perea			17,20-37	
Lignelsen om den urettferdige dom.	Perea			18,1-8	
Lignelsen om fariseeren og tolleren	Perea			18,9-14	
Lasarus oppvekket fra de døde	Betania				11,1-46
Jesus trekker seg tilbake	Jerusalem, Efra'im				11,47-54
Om skilsmisse	Judea, Perea	19,3-12	10,2-12		
Jesus velsigner små barn	Perea	19,13-15	10,13-16	18,15-17	
Den unge rikmann	Perea	19,16-30	10,17-31	18,18-30	
Lignelsen om arbeiderne i vingården	Perea	20,1-16			
Jesus kunngjør sin død tredje gang	Perea	20,17-19	10,32-34	18,31-34	
Jakobs og johannes' anmodning	Perea	20,20-28	10,35-45		
To blinde helbreddes	Jeriko	20,29-34	10,46-52	18,35-43	
Tolleren Sakkeus omvendes	Jeriko			19,1-10	
Lignelsen om pundene	Jeriko			19,11-28	
Jesu ankomst til Betania	Betania				11,55-12,1

Den siste påskeuke (April år 30 e.Kr)

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Jesus salves av Maria	Betania	26,6-13	14,3-9		12,2-11
Jesu inntog i Jerusalem	Oljeberget	21,1-11	11,1-11	19,29-44	12,12-19
Forbanner fikentreet	Nær Jerusalem	21,18-19	11,12-14		
Renser templet annen gang	Jerusalem	21,12-17	11,15-19	19,45-48	
Det visne fikentre	Nær Jerusalem	21,20-22	11,20-26		
Jesus spørres om sin myndighet	Jerusalem	21,23-27	11,27-33	20,1-8	
Jesus advarer i lignelser	Jerusalem	21,28-22,14	12,1-12	20,9-19	
Spørres om skatt til keiseren	Jerusalem	22,15-22	12,13-17	20,20-26	
Spørres om oppstandelsen	Jerusalem	22,23-33	12,18-27	20,27-40	
Spørres om det største bud	Jerusalem	22,34-40	12,28-34		
Jesus spør om Davids Herre	Jerusalem	22,41-46	12,35-37	20,41-44	
Advarer mot fariseerne & skriftlærde	Jerusalem	Kap 23.	12,38-40	20,45-47	
Enkens skjerv	Jerusalem		12,41-44	21,1-4	
Grekere på besøk, Jesus lærer	Jerusalem				12,20-50
Jesu eskatologiske tale	Oljeberget	Kap. 24	Kap. 13	21,5-36	
De 10 jomfruer, talentene og dom	Oljeberget	Kap. 25			
Judas tilbyr å forråde Jesus	Jerusalem	26,1-5.14-16	14,1f.10f	22,1-6	
Forberedelse til påsken	Betania&Jerusalem	26,17-19	14,12-16	22,7-13	
Det siste påskemåltid	Øvre sal	26,20	14,17	22,14-18	13,1-3
Trette blant disiplene	Øvre sal			22,24-30	
Jesus vasker disiplenes føtter	Øvre sal				13,4-20
Utpeker Judas som forræder	Øvre sal	26,21-25	14,18-21	22,21-23	13,21-35
Innstifter nattverden	Øvre sal	26,26,29	14,22-25	22,19-20	(1Kor11,23ff)
Forutsier Peters fornektelse	Øvre sal			22,31-38	13,36-38
Jesu avskjedstale	Øvre sal				Kap. 14-16
Jesu yppersteprestlige bønn	Øvre sal				Kap. 17
Jesus forutsier atter Peters fornek.	På vei til Getsemane	26,30-35	14,26-31		
Jesu kamp i hagen	Getsemane	26,36-46	14,32-42	22,39-46	18,1
Jesus gripes, Disiplene flyr	Getsemane	26,47-56	14,43-52	22,47-53	18.2-12

Begivenheter	Sted	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Første forhør, Hos Annas	Ypperstpr. palass				18,13f.19-24
Annet forhør, Det høye Råd	Ypperstpr. palass	26,57.59-68	14,53.55-65	22,54.63-65	
Peter forneker Jesus	Ypperstpr. palass	26,58.69-75	14,54.66-72	22,55-62	18,15-18.25-27
Tredje forhør. Det høye Råds dom	Ypperstpr. palass	27,1	15,1a	22,66-71	
Fjerde forhør. Hos Pilatus	Borgen Antonia	27,2.11-14	15,1b-5	23,1-5	18,28-38
Femte forhør. Hos Herodes	Herodes' palass			23,6-12	
Pilatus gir Barabbas fri	Borgen Antonia	27,15-26a	15,6-15a	23,13-25	18,39-40
Jesus hudstrykes og hånes	Borgen Antonia	27,26b-30	15,15b-19		19,1-3
Pilatus søker atter å frigi Jesus	Borgen Antonia				19,4-16
Judas' anger og selvmord	Jerusalem	27,3-10			(apg. 1,18f)
Jesus føres til Golgata	Jerusalem/Golgata	27,31-34	15,20-23	23,26-33a	19,17
Jesus korsfestes	Golgata	27,35-38	15,24-28	23,33b	19,18-24
Jesu ord på korset	Golgata	27,39-49	15,29-36	23,34-46a	19,25-30a
Jesu død	Golgata/Jerusalem	27,50-56	15,37-41	23,46b-49	19,30b
Jesus begravnes	Nær Jerusalem	27,57-61	15,42-47	23,50-56	19,31-42
Jesu grav bevoktes	Nær Jerusalem	27,62-66			
Kvinnene finner graven tom	Jerusalem - omegn	28,1-8	16,1-8	24,1-11	20,1
Maria Magdalena forteller	Jerusalem - omegn				20,2
Peter og Johannes ved graven	Jerusalem - omegn			24,12	20,3-10
Jesus viser seg - Maria Magdalena	Nær Jerusalem		16,6-11		20,11-18
Jesus viser seg for kvinnene	I/nær Jerusalem	28,9-10			
Rapport fra vakten	Jerusalem - omegn	28,11-15			
Jesus åpenbarer seg for Peter	Jerusalem/omegn			24,34b	(1.Kor.15,6)
Emmaus-vandrerne møter Jesus	Jerusalem - omegn		16,12-13	24,13-35	
Jesus åpenbarer seg for disiplene	Jerusalem		16,14	24,36-49	20,19-29
Jesus åpenbarer seg for sju	Galileiske sjø				21,1-23
Misjonsbefalingen	Et fjell i Galilea	28,16-20	16,15-18		(1.Kor.15,7)
Kristi himmelfart	Oljeberget		16,19-20	24,50-53	(apg. 1,1-11)
Avsluttende ord hos Johannes					20,30f;21,24f